

Obhodi kurentov vpisani na UNESCO Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva

Medvladni odbor za varovanje nesnovne kulturne dediščine je na svojem letnem zasedanju, ki poteka v Južni Koreji, sprejel odločitev o vpisu Obhodov kurentov na UNESCO Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva.

Reprezentativni seznam nesnovne kulturne dediščine človeštva je eden izmed najvidnejših izrazov varovanja nesnovne kulturne dediščine v mednarodnem okolju, ki temelji na Konvenciji o varovanju nesnovne kulturne dediščine iz leta 2003. Skladno s konvencijo med nesnovno dediščino štejemo prakse, predstavitve, izraze, znanja, veščine in z njimi povezana orodja, predmete, izdelke in kulturne prostore, ki jih skupnosti, skupine in tudi posamezniki prepoznavajo kot del svoje kulturne dediščine.

Slovenija je konvencijo ratificirala leta 2008 in jo z Zakonom o varstvu kulturne dediščine prenesla v svoj pravni red. Istega leta je vzpostavila tudi Register nesnovne kulturne dediščine, v katerega so bili Obhodi kurentov vpisani leta 2012, v njem pa je evidentiranih tudi 21 nosilcev te pustne šege. Konec leta 2015 je Vlada Republike Slovenije Obhode kurentov razglasila za nesnovno dediščino državnega pomena.

Pri pripravi nominacije, ki jo Ministrstvo za kulturo v imenu Republike Slovenije vložilo leta 2016, so z veliko energije sodelovali predstavniki ZRS Bistra, Zveze društev kurentov, Slovenskega etnografskega muzeja kot Koordinatorja varstva nesnovne dediščine in Direktorata za kulturno dediščino pri Ministrstvu za kulturo. V Parizu je bila nepogrešljiva tudi pomoč Veleposlaništva Republike Slovenije.

UNESCO Medvladni odbor o novih vpisih na Reprezentativni seznam odloča na osnovi presoje strokovnega evalvacijskega telesa. To je v ciklu 2017 obravnavalo 35 kandidatur. Nominacijo Obhodov kurentov je evalvacijsko telo ocenilo kot ustrezno, hkrati jo je izpostavilo kot eno izmed vzorčnih kandidatur.

Obhodi kurentov spadajo med vidnejše tradicionalne pustne šege v Sloveniji, kurent je najbolj množičen tradicionalen in prepoznaven pustni lik, ki se dokumentirano pojavlja vsaj že od 1880. Lik kurenta, ki po ljudskem verovanju odganja vse slabo in prinaša srečo ter zadovoljstvo, je tudi eden od simbolov slovenske identitete. Medvladni odbor je v obrazložitvi med drugim zapisal, da Obhodi kurentov združujejo različne kulturne izraze družbenih praks, uprizoritvenih umetnostih, znanj o naravi in tradicionalnih obrti. Prenos tradicij in znanj poteka med generacijami znotraj družin in društev, vanj so vključeni muzeji, šole in druge izobraževalne institucije. Vsakoletne priprave na obhode kurentov prispevajo h krepitvi medosebnih, regionalnih in lokalnih identitet.